

## โครงการวิจัย เรื่อง “การประยุกต์ใช้ของเล่นพื้นบ้านล้านนา : เพื่อ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย”

### การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยผ่านการเล่นของเล่นพื้นบ้านล้านนา

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน เกี่ยวกับการเล่นและของเล่นพื้นบ้านล้านนาโดยประยุกต์และพัฒนาของเล่นเด็กพื้นบ้านล้านนาให้เหมาะสมกับพัฒนาการเด็กปฐมวัยการเล่นส่วนใหญ่ของเด็กล้านนามีการละเล่นและของเล่นหลายอย่างที่สะท้อนถึงการเล่นที่ใช้จินตนาการว่ามีความสอดคล้องกับการพัฒนาความฉลาดด้านต่าง ๆ เช่น ความฉลาดที่เกิดจากการเล่น เกิดความเชื่อว่าการเล่นสามารถพัฒนาความฉลาดของเด็กได้หลายด้านทั้งพัฒนาการทางด้านร่างกาย พัฒนาการทางด้านอารมณ์ ความเฉลียวฉลาด ความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาการทางด้านสังคม ของเล่นพื้นบ้าน เป็นผลผลิตจากธรรมชาติหรืออาจเหลือใช้จากธรรมชาติก็ได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของสังคมอื่น ๆ การละเล่นและของเล่นของเด็กล้านนาที่สามารถประยุกต์กับทฤษฎีความสัมพันธ์ของการัดเนอร์สามารถอธิบายได้ดังนี้คือ

1. ปัญญาด้านภาษา เป็นความสามารถในการใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ มีการสื่อสารที่เชื่อมโยงกับภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ปัญญาด้านตรรกศาสตร์และคณิตศาสตร์ การละเล่นและของเล่นพื้นบ้านล้านนาที่ส่งเสริมปัญญาด้านตรรกศาสตร์และคณิตศาสตร์นั้นจะพบในขั้นตอนการเล่น เช่น การจัดลำดับผู้เล่นเกมส์ด้วยวิธีการต่างๆ จะช่วยส่งเสริมให้เด็กได้เข้าใจในการเรียงลำดับความสำคัญ การเล่นหลายอย่างของเด็กล้านนายังช่วยให้เด็กเข้าใจเรื่องรูปร่างรูปทรงได้อย่างเป็นธรรมชาติ ตั้งแต่สิ่งที่มีรูปร่างเล็กๆ เช่นการเล่นหมากเก็บ ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ อุปกรณ์การเล่นล้านนาหลาย ๆ อย่างทำให้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้เรื่องของรูปร่างและรูปทรง ทั้งสองมิติและสามมิติได้เป็นอย่างดีเช่น เต่ากะลา ซึ่งมีรูปร่างครึ่งวงกลม

3. ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ สามารถที่จะเข้าใจได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง สามารถที่จะนำข้อมูลด้านมิติให้ออกมาเป็นภาพได้ มีความ

เรียบแหลมในการตีภาพออกจากความคิดมาสร้างเป็นงานศิลปะ ซึ่งการเล่นพื้นบ้านและของเล่นพื้นบ้านล้านนาที่ส่งเสริมปัญญาด้านมิติสัมพันธ์

4. ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว การเล่นและของเล่นพื้นบ้านล้านนา สามารถส่งเสริมปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวที่ชัดเจนมากที่สุด เพราะการเล่นล้านนาส่วนใหญ่จะมีการเคลื่อนไหวที่ส่งผลให้ผู้เล่นได้ใช้ร่างกายในการเคลื่อนไหว ไม่ว่าจะเป็นการวิ่ง การเดิน การกระโดด การทรงตัว การยืดกล้ามเนื้อ ซึ่งการเคลื่อนไหวจะอยู่ในรูปแบบการเล่นที่มักจะเป็นการแข่งขัน หรือการเล่นที่เป็นทีม เช่น การเล่นตาล่องหรือเตย

ดังนั้นการเล่นของเล่นพื้นบ้านล้านนาจึงเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยทั้ง 4 ด้านคือร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยของเล่นพื้นบ้านล้านนายังเป็นสิ่งที่หาง่ายและนำมาใช้ในการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่นด้วย

.....

(วาสนา จักร

แก้ว)

หัวหน้า

โครงการวิจัย

30 ธันวาคม

2558